

Ақийда дарслари (220-дарс) Қуёшнинг мағрибдан чиқиши

19:00 / 19.03.2023 2660

Қуёшнинг ўзининг одатда ботадиган томонидан чиқиши ҳам қиёматдан олдин бўладиган катта аломатлардан биридир. Бу ҳақда Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламдан кўплаб ҳадиси шарифлар ворид бўлган. Баъзиларини қисқача ўрганиб чиқамиз.

نَا هُنَّ عُلَلُ اِيضَرِّ رَذِي بَا نَع
مَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلَلَا يَلَصَّ يَبَّنَلَا
هَذِهِ بَهْدَتِ نِيَا نُورِدَتَا : اَمَّوِي لَاق
هُلُّوسَرُو هَلَلَا : اُولَاق ؟ سَمَّشَلَا
يَّتَح يِرْجَتِ هَذِهِ نَا : لَاق . مَلْعَا
تَحَات اِهْرَقَتُ سُمَّ يَلَا يِهَتُنَت

لَا زَتْ أَلْفٌ ، ةَ دِجَ أَسٌ رُخَّتْ فِ ، شَرَعْلَا
، يِعْفَتُ رَا : أَهْلُ لَأَقِي يُّتَحَ كِلَ دَك
عُجْرَتُ فِ ، تِيْجُ تُثِيْحُ نَمِ يِعْجُرَا
مُتْ ، أَوْعَلُ طُمُ نَمَّ ةَ عِلْ أَطُحُ بَصُتُ فِ
يَلِإِ يَهْتُنَّتْ يُّتَحَ يِرْجَتْ
رُخَّتْ فِ ، شَرَعْلَا تُحَتْ أَوْرَقَتْ سُمُ
يُّتَحَ كِلَ دَكُ لَزَتْ أَلْوُ ، ةَ دِجَ أَسُ
نَمِ يِعْجُرَا ، يِعْفَتُ رَا : أَهْلُ لَأَقِي
حُ بَصُتُ فِ ، عُجْرَتُ فِ ، تِيْجُ تُثِيْحُ
أَلِ يِرْجَتُ مُتْ ، أَوْعَلُ طُمُ نَمَّ ةَ عِلْ أَطُ
أَيُّ يَشْ أَهُنَمَ سَانُ لَأُ رُكُنَتْ سَيِ
كَأَذْ أَوْرَقَتْ سُمُ يَلِإِ يَهْتُنَّتْ يُّتَحَ
: أَهْلُ لَأَقِي فِ ، شَرَعْلَا تُحَتْ
نَمَّ ةَ عِلْ أَطُحُ يِحُ بَصَا ، يِعْفَتُ رَا
نَمَّ ةَ عِلْ أَطُحُ بَصُتُ فِ ، كِبِرْ عَمُ

يَلَّصْ هَلْ لَأُلْ وُسْرَ لَاقَفْ . أَهْبِرْ عَمَّ
يَتَمَّ نَوْرَدَتَا : مَلَّسَ وَهَيْلَعُ هَلْ لَأ
أَسْفَنُ غَفْنِي آلَ نِيحَ كَأَذْ ؟ مُكْ أَذْ
لُبَقْ نَمَّ تَنَّمَا نُكَّتْ مَلْ أَهْنَامِي إِ
هُأَوْرَ . أَرْيَخْ أَهْنَامِي إِ فُتَّ بَسَّكَ وَأُ
يُذِمُّرَّتْ لَأَوْرَ نَأْخِي شَلْ لَأ

Абу Зарр розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бир куни:

«Бу қуёш қаёққа кетишини биласизларми?» дедилар.

«Аллоҳ ва Унинг Расули билувчи», дейишди.

«Албатта, бу то ўзининг Арш остидаги қароргоҳига етгунча юриб бораверади. Сўнгра сажда қилган ҳолида йиқилади. То унга «Кўтарил, келган ерингга қайт!» дейилгунча ўшандоқ тураверади. Кейин чиқар жойидан чиқади. Кейин то ўзининг Арш остидаги қароргоҳига етгунча юриб бораверади. Сўнгра сажда қилган ҳолида йиқилади. То унга «Кўтарил, келган ерингга қайт!» дейилгунча ўшандоқ тураверади. Кейин чиқар жойидан чиқади. Сўнгра яна юради. Одамлар ундан ҳеч нарсани инкор қилмайдилар. У ўша Арш остидаги ўз қароргоҳига боради. Бас, унга: «Кўтарил, мағрибингдан чиқувчи бўл», дейилади. У мағрибидан чиқувчи бўлади», дедилар.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ўша қачон бўлади, биласизларми? Бу ҳеч бир жонга, олдин иймон келтирмаган ёки иймонида яхшилик касб қилмаган бўлса, иймони наф бермайдиган пайтда бўлади», дедилар».

Икки шайх ва Термизий ривоят қилганлар.

Ўша пайт айнан қиёмат жуда ҳам яқин қолган пайт бўлади. Шундай қилиб, қуёшнинг мағрибдан чиқиши қиёматнинг улкан аломатларидан бири бўлади.

هُلِّلَا يَضَرُّ وَرَمَعِ نُبِ هَلِّلَا دَبَعٌ نَع
لُوسَرٌ نَمُ تُظْفَحُ لِقَاقِ أُمُّهُ نَع
مَلَسَ وَهَيْلَعُ هَلِّلَا يَلَصُ هَلِّلَا
هُتَعَمَسُ دُعَبُ هَسُنَا مَلِ أَثِي دَح
عُولُطِ أَجُورُخِ تَأِي آلِ لَوَأُ نَا لُوقِي
جُورُخُ وَهَبِرَعَمُ نَمِ سَمَشِلَا
أُمُّهُ يَأُ وَخُضُ سَانِلَا يَلَعُ هَبَادِلَا
أَتَبِحَاصُ لُبَقُ تَنَّاكُ أَم
هَأُورُ أَبِيرَقِ أِهْرَثِ يَلَعُ يَخُأَلِ أِف
دَبَعُ لِقَاقِ دَاوُ وَدَوَادُ وَبَأُ مَلَسُمُ
بُتُّكُلَا أُرُقِي نَاكَ وَهَلِّلَا
عُولُطِ أَجُورُخِ أُمُّهُ لَوَأُ نُظَأُ وَهَلِّزَنُمُ لَا
أَهَبِرَعَمُ نَمِ سَمَشِلَا

Абдуллоҳ ибн Амр розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан бир ҳадис ёд олиб, ҳеч ёдимдан чиқармадим. Ул зотнинг шундай деганларини эшитганман:

«Аломатларнинг биринчи чиқадигани қуёшнинг мағрибдан чиқиши ва одамларга добба жониворнинг чошгоҳ пайтида чиқишидир. Қайси бири олдин чиқса, кейингиси дарров шеригининг орқасидан чиқади».

Муслим ва Абу Довуд ривоят қилганлар. Абу Довуд:

«Нозил қилинган китобларни ўқиб юрадиган Абдуллоҳ: «Менимча, иккисидан олдин чиқадигани қуёшнинг мағрибдан чиқишидир», деди»ни зиёда қилган.

Демак, қиёматнинг икки катта аломатидан бири – қуёшнинг мағрибидан чиқиши олдин бўлади ва иккинчиси – доббанинг чиқиши ундан кейин бўлади.

Бу ҳақиқатга жазм ила эътиқод қилмоқ керак.

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2022 йил 22 июлдаги 03-07/5979-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.